

# .....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड

केन्द्रीय कार्यालय : .....  
फोन नं. - ..... फ्राक्स - ..... ईमेल .....

## चिया खेती बीमालेख

चिया खेती धनीद्वारा प्रस्ताव तथा घोषणा, जुन कुरा यस करारको आधार हुने तथा यस बीमालेखमा समावेश भएको मानिने विषयमा सहमति जनाई बीमाशुल्कको रकम भुक्तानी भएको आधारमा .....इन्स्योरेन्स कं लि. (यसपछि बीमक भनिएको) समक्ष देहायमा उल्लिखित बीमाको लागि प्रस्ताव गरिएकोले यस बीमालेखको अनुसूची, विवरण तालिका, परिभाषा, विशेष व्यवस्था, अपवाद र सर्तहरू यस करारनामाको अभिन्न अङ्ग मानिने गरी बीमा शुल्क भुक्तानीको प्रतिफल स्वरूप बीमकले बीमाको अवधि भित्र विवरण तालिकामा उल्लेख भए बमोजिम चिया खेतीमा क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा बीमाङ्ग रकम सम्मको क्षतिपूर्ति रकम सम्बन्धित पक्षलाई भुक्तानी गर्नेछ ।

### बीमालेखले रक्षावरण गर्ने जोखिमहरू :

यस बीमालेख अन्तर्गत देहायका जोखिमहरू समावेश छन् :

- (१) देहायका कुनै कारणबाट अनुसूचीमा उल्लिखित बीमा अवधि भित्र चिया खेती (बोट/हरीयो पत्ति/मूना) हानी नोक्सानी भएमा अनुसूचीमा उल्लिखित बीमाङ्ग रकमको सिमा सम्म वास्तविक क्षतिको ९० प्रतिशत रकम सम्म बीमितलाई भुक्तानी गर्नेछ :
- (क) आगलागी, चट्याङ्ग  
(ख) भूकम्प,  
(ग) बाढी/डुवान /खडेरी  
(घ) पहिरो/भूस्खलन,  
(ङ) आँधिबेहरी, असिना, हिऊँ वा तुसारो,  
(च) आकस्मिक/दुर्घटनाजन्य बाह्य कारणहरू,  
(छ) किरा तथा रोगबाट हुने हानी-नोक्सानी ।
- (२) यस बीमालेखको बीमाको अवधि भित्र बीमितको दुर्घटनाबाट मृत्यु भएमा बीमाङ्ग रकम रु.२,००,०००/- (अक्षरूपी दुई लाख) दुर्घटना बीमा वापत भुक्तानी गर्नेछ ।

### क्षतिपूर्ति नदिने अवस्थाहरू

बीमकले निम्न अवस्थाहरूमा यस बीमालेख अन्तर्गत दाबी भुक्तानी दिने छैन :

- (१) चिया खेती धनी वा निजको एकाघर परिवारका सदस्यको लापरवाहीको कारणले वा जानाजान मनोरञ्जनको उद्देश्यबाट वा रिसइवीपूर्ण व्यवहारको कारणबाट क्षति भएमा ।  
(२) कानुनी निकायको आदेशमा बीमा गरिएको चिया खेतीलाई नष्ट गर्नु पर्ने भएमा ।  
(३) बीमा गरिएको चिया खेती(बोट/हरीयो पत्ति/मूना) चोरी भएमा ।

- (४) बीमितले आफ्नो जग्गा बिक्री वा स्वामित्व हस्तान्तरण गरेको अवस्थामा । तर बीमालेख नामसारी गरी बीमा सुरक्षणलाई निरन्तरता दिन सकिनेछ । कानुन वमोजिम जग्गाको स्वामित्व स्वतः परिवर्तन हुने अवस्थामा यो प्रावधान लागू हुने छैन ।
- (५) युद्ध, अतिक्रमण, विदेशी सैन्य कारबाही (युद्ध घोषणा भएको होस् वा नहोस्), गृहयुद्ध, राजद्रोह, कान्ति, सत्ता विप्लव, सैनिक विद्रोहको कारणबाट बीमा गरिएको चिया खेतीमा क्षति भएमा ।
- (६) देहायको प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा सिर्जना भएको वा सोको प्रतिकूल योगदानबाट उत्पन्न कारणले बीमा गरिएको चिया खेतीको क्षति भएमा :
- (क) आणविक विकिरण वा आणविक इन्धनको ज्वलन पछि शेष रहेको बेकम्मा पदार्थबाट निस्कने रेडियोधर्मिता (स्वतः जारी रहने अणुको विच्छेदनको ज्वलन समेत) को सक्रियताको संसर्गबाट प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले हुने कुनै दुर्घटना,
  - (ख) आणविक हातहतियारबाट उठेको वा सोसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा संलग्न रहेको कारणबाट भएको दुर्घटना ।
- (७) चिया खेती धनीले प्रस्ताव फाराममा विवरण दिँदा भुट्टा विवरण दिएमा वा जोखिम मूल्याङ्कन गर्नका लागि आवश्यक पर्ने वास्तविकता लुकाई भुट्टा कुरा उल्लेख गरेमा ।

### शर्तहरू

**बीमित (चिया खेती धनी)ले पालना गर्नुपर्ने शर्तहरू :**

- १) चिया खेतीमा कुनै रोग/किरा वा दुवै लागेमा तत्काल आफ्नै खर्चमा उचित रेखदेख तथा उपचार गराउनु पर्नेछ । साथै, सोको कागजात/प्रमाण सुरक्षित साथ राख्नु पर्छ र बीमा दाबीको अवस्थामा पेश गर्नु पर्नेछ ।
- २) चिया खेतीमा नियमित मलखाद व्यवस्थापन, काँटछाँट, प्रति टिपाई, बगान सम्भार, गोडमेल तथा अन्य कार्यहरू नियमित रूपमा गर्नुपर्नेछ । साथै, सोको नियमित रूपमा कृषक डायरी अभिलेख राख्नु पर्छ ।
- ३) बीमकले चाहेको जुनसुकै समयमा चिया खेती परीक्षण/निरीक्षण गर्न आउने बीमकको प्रतिनिधिलाई परीक्षण/निरीक्षण गर्न दिनु पर्नेछ ।
- ४) बीमालेखमा तोकिए बमोजिमको शर्त अनुसार बीमा गरिएको बालीको उचित स्याहार सम्भार नगरेको अवस्थामा बीमकले बीमितलाई सात (७) दिनको लिखित सूचना दिई बीमालेख रद्द गर्न सक्नेछ ।
- ५) चिया खेतीमा क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको ३ दिन भित्र बीमकलाई लिखित जानकारी दिनु पर्नेछ । त्यस्तो जानकारी प्राप्त भएको ४८ घण्टा भित्र बीमक वा तोकिएको प्रतिनिधिले क्षति/हानी-नोक्सानीको निरीक्षण गर्न सक्ने हुनाले सो अवधिसम्म क्षति/हानी-नोक्सानीको स्थानलाई यथा अवस्थामा राख्नु पर्नेछ । तर क्षति न्यूनीकरण गर्न चालिएको कदमलाई यस प्रावधानले कुनै बाधा पुऱ्याउने छैन ।
- ६) यस बीमालेख अन्तर्गत **चिया खेती (बोट/हरीयो पत्ति/मूना)** को क्षति भएको कारणबाट हुने अन्य वा थप खर्च वा हानी-नोक्सानीको दाबी गर्न पाइने छैन ।
- ७) यस बीमालेखको अनुसूचीमा बीमा अवधि समाप्त हुने भनी उल्लेख भएको मितिमा रातको बान्ध (१२) बजे पछि बीमालेखको अवधि समाप्त हुनेछ ।
- ८) चिया खेती गरिने जग्गा भाँडामा लिई प्रयोग गरिएको अवस्थामा जग्गा धनीसँग भएको संभौताको प्रमाण बीमा प्रस्ताव साथ पेश गर्नु पर्नेछ ।

- ८) चिया खेतीको बीमा गर्नका लागि न्यूनतम ०.०५ हेक्टर जग्गामा अधिकतम ७०० बोट (गाँज) तराईमा र पहाडमा ७५० सम्म हुनु पर्नेछ ।
- ९) एक कृषकले एकै क्षेत्रफलमा लगाईएको चिया खेतीको आंशिक बीमा गर्न पाइनेछैन ।

बीमाङ्क कायम गर्ने तरिका :

- १)\* क) बीमाङ्क कायम गर्दा यस बीमालेखको अनुसूचीमा - १ मा उल्लेख भए अनुसार चिया खेती(बोट (गाँज) को वर्ष, उत्पादन दर तथा मुल्यको आधारमा निर्धारण गरीनेछ ।

बीमाङ्क रकम = I X II X III

$$\begin{aligned} \text{I} &= \underline{\text{(बोट (गाँज) संख्या)}} \\ \text{II} &= \underline{\text{प्रति के.जी.वार्षिक औसत मुल्य}} \\ \text{III} &= \underline{\text{वार्षिक औसत उत्पादन प्रति ग्राम/प्रति .गाँज}} \end{aligned}$$

- ग) बीमाशुल्क बीमाङ्क रकमको पाँच (५) प्रतिशत दरले लाग्नेछ ।  
 घ) नयाँ चिया बगानको हकमा चियाको बेर्ना लगाईसकेपछि मात्र बीमा गर्नुपर्ने छ ।

\*कायम बीमाङ्क रकम सम्बन्धित जिल्लाको राष्ट्रिय चिया तथा कफी बिकास बोर्डको कार्यालय वा अन्य सरकारी निकायको कृषिसँग सम्बन्धित कार्यालयबाट प्रमाणित गराई बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

- २) दुर्घटना वापत बीमाशुल्क : रु.०.५० प्रति हजार (बीमा अवधि १ वर्ष (३६५ दिन) वा सो भन्दा बढी अवधीको लागी)

#### दाबी सम्बन्धी प्रक्रिया

- १) यस बीमालेखले रक्षावरण गरेको जोखिमहरुको कारणबाट बीमितको चिया खेती (बोट/हरीयो पत्ति/मूना) (गाँज) मा क्षति/हानी-नोक्सानी भएमा सोको १५ दिन भित्र वा सो अवधि भित्र संभव नभएमा सोको कारण सहित संभव हुनासाथ देहायका कागजातहरु बीमक समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ :  
 क) सक्कल बीमालेख (आंशिक क्षति भएको अवस्थामा बीमालेखको छाँया प्रति)  
 ख) पूर्ण रूपले भरिएको दाबी फाराम  
 ग) सम्बन्धित प्राविधिकको प्रतिवेदन  
 घ) सम्बन्धित गा.पा वा न.पा.वा वडाको सर्जिमिन मुचुल्का  
 ङ) क्षति भएको चिया खेती/बोट (गाँज)को फोटो  
 च) कृषक डायरी अभिलेखको प्रतिलिपि
- २) बीमा अवधिभित्र जून मौसम (महिना) मा दाबी पर्छ सोहि मौसम (महिना) अनुसारको अनुसूची -१ मा उल्लेख भए अनुसार बीमा दाबी भुक्तानी गरिनेछ ।
- ३) बीमा अवधि भित्र कुल उत्पादनको ५ (पाँच) प्रतिशत भन्दा बढी क्षति भएमा मात्र बीमा दाबी भुक्तानी गरिनेछ ।
- ४) बीमा अवधि भित्र बीमा गरिएको चिया खेती ८० प्रतिशत भन्दा बढी क्षति भएमा पूर्ण क्षति अनुसार दाबी भुक्तानी गरिनेछ । यस अवस्थामा बीमा दाबी वार्षिक औसत मुल्य अनुसार भुक्तानी गरिनेछ ।
- ५) चिया खेतीको बोट(गाँज) काम नलाञ्जे भई प्रतिस्थापन गर्नु पर्ने भएको अवस्थामा बीमा दाबी वार्षिक औसत मुल्य अनुसार भुक्तानी गरिनेछ ।

६) बीमा अवधी भित्र बीमा दावी परेको क्षेत्रफललाई पूँः बीमामा समावेश गर्न पाईनेछैन ।

न्यून उपादन (Short fall) = न्यूनतम ग्यारेन्टी कुल उत्पादन- वास्तविक उत्पादन

न्यूनतम ग्यारेन्टी उत्पादन = बीमा गरिएको कुल बोट (गाँज) संख्या x प्रति बोट (गाँज) उत्पादन  
(अनुसूचीमा उल्लेख भए वर्मोजिम )

वास्तविक उत्पादन = यस बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरीएको क्षेत्रमा उत्पादन भएको बीमित चिया  
खेतीको उत्पादनको परिमाणलाई जनाउँछ ।

बीमा दावी रकम = न्यून उपादन (Short fall) X मूल्य/प्रति ग्राम (अनुसूचीमा उल्लेख भए वर्मोजिम )

### परिभाषा

बीमित भन्नाले यसै बीमालेख अन्तर्गत बीमा गरिएको चिया खेतीको स्वामित्व भएको व्यक्ति वा संस्था सम्झनु पर्दछ ।

बीमाङ्ग रकम भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा जात, प्रकार र विवरण उल्लेख भएको चिया खेती संभन्नु पर्दछ ।

बीमाको प्रस्ताव फारामको साथमा पेस भएको चिया खेती बीमाको मूल्य निर्धारण फाराममा लेखिएको घोषित मूल्य संभन्नु पर्दछ ।

प्राविधिक भन्नाले राष्ट्रिय चिया तथा कफी बिकास बोर्डको कार्यालय वा मान्यता प्राप्त शिक्षण संस्थाबाट कृषि विषयमा आधारभूत ज्ञान हासिल गरेको प्राविधिक व्यक्ति संभन्नु पर्दछ ।

बीमा अवधि भन्नाले यस बीमालेखको अनुसूचीमा उल्लेख भएअनुसार बीमा जोखिम स्वीकार गरिने बढीमा १ वर्ष सम्मको अवधिलाई संभन्नु पर्दछ ।

बाली हानीनोक्सानी/प्रमाण-पत्र भन्नाले बीमकबाट मान्यता प्राप्त प्राविधिक वा राष्ट्रिय चिया तथा कफी बिकास बोर्डको कार्यालयका प्राविधिकले बीमित बालीको हानी-नोक्सानी भएको भनि प्रमाणित गरी दिएको प्रमाणपत्रलाई संभन्नु पर्दछ ।

दुर्घटना भन्नाले बाहिरी आँखाले स्पष्ट देख्न सकिने र साइघातिक माध्यमबाट हुने आकस्मिक घटना संभन्नु पर्दछ ।

## चिया खेती बीमालेख

अनुसूची

चिया खेती धनीको नाम :	बीमालेख नं :	
नागरिकता नं. :	अभिकर्ताको नाम :	
ठेगाना :	कोड नं. :	
प्रदेश.....जिल्ला.....	बीमालेख जारी स्थान :	
महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....	बीमालेख जारी मिति :	
वडा नं.....टोल :.....फोन नं..... इमेल.....	बीमालेख जारी समय :	
जात : (खुलाउनु पर्ने)	नगदी रसिद नं. :	
बीमा अवधि	नगदी रसिद जारी मिति :	
प्रारम्भ मिति :	नगदी रसिद जारी समय :	
समाप्ति मिति :	चिया खेती गरीएको जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर) :	
चिया खेती लगाइएको स्थान :	बीमाङ्क रकम रु. : I X II X III	
प्रदेश.....जिल्ला.....	जम्मा बोट (गाँज) संख्या :	
महा/उपनगर/नगर/गा.पा.....		
वडा नं.....टोल :.....		
कित्ता नं.....		
इच्छाईएको व्यक्तिको	कुल बीमाङ्क :	रु.
नाम थर :	कुल बीमाशुल्क :	रु. “क”
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :	छुट :“क” को..... % (यदि भएमा) :	रु. “ख”
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम :	(क-ख) छुट पछिको बीमाशुल्क :	रु. “ग”
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम :	“ग” को.....प्रतिशतले हुन आउने अनुदान रकम :	रु. “घ”
सम्पर्क नं.: मोबाइल..... आवास :	( ग -घ ) जम्मा	रु. “ङ”
समूह/संस्था/समिति/ऋण दिने बैडक तथा वित्तीय	टिकट दस्तुर :	रु. “च”
संस्थाको नाम :	बीमितले तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क : (ङ + च)	रु. “छ”
ठेगाना :	बीमितले दुर्घटना बीमा वापत तिर्नुपर्ने बीमाशुल्क :	रु. “ज”
फोन नं. :	बीमितले तिर्नुपर्ने जम्मा बीमाशुल्क : (छ + ज)	रु.

बीमालेख स्वीकार गर्ने अधिकार प्राप्त व्यक्तिको

हस्ताक्षर :

नाम :

पद :

मिति :

..... इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड  
काठमान्डौ, नेपाल  
चिया खेती बीमा प्रस्ताव फाराम

- १) चिया खेती धनीको नाम : .....
- २) पुरा ठेगाना :  
प्रदेश ..... जिल्ला ..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा ..... वडा नं .....  
टोल : ..... फोन नं : ..... इमेल : .....
- ३) पेशा : .....
- ४) बीमा अवधि : .....
- ५) इच्छाईएको व्यक्तिको नाम थर :  
बीमित र इच्छाईएको व्यक्तिको बीचको नाता :  
इच्छाईएको व्यक्तिको पिताको नाम : सम्पर्क नं.: मोबाइल .....  
इच्छाईएको व्यक्तिको माताको नाम : सम्पर्क नं.: मोबाइल .....

६) तल उल्लिखित विवरण तालिकामा भर्नुहोस् :

क्र.सं.	जात	बोट (गाँज) को उमेर	क्षेत्रफल	जम्मा बोट (गाँज) संख्या	बीमा अवधि		जम्मा बीमाङ्क रकम
					देखि	सम्म	

- ७) चिया खेती लगाईएको स्थानको पूर्ण विवरण/ठेगाना :  
प्रदेश ..... जिल्ला ..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा ..... वडा नं .....  
टोल : ..... कित्ता नं. ....
- ८) चिया खेती तपाईंको एकल स्वामित्व वा साझेदारीमा हो ? साझेदारीमा भए साझेदारको विवरण  
भर्नुहोस् :  
नाम : ..... ,  
ठेगाना :  
प्रदेश ..... जिल्ला ..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा ..... वडा नं .....  
टोल : ..... फोन नं. .... इमेल .....
- ९) तपाईंले यस पूर्व गर्नु भएको चिया खेतीमा किरा वा रोग लागेको थियो ? यदि छ भने किरा वा  
रोगहरुको स्पष्ट विवरण दिनुहोस् : .....
- १०) कृषिजन्य सुविधाहरु प्राप्त गर्नु भएको छ ? यदि छ भने त्यो कहाँबाट प्राप्त गर्नुभयो ?  
क) सरकारी/निजी कृषि सेवा केन्द्र .....  
ख) कृषि केन्द्रबाट चिया बाली लगाईएको स्थानको अन्दाजी दूरी .....  
ग) सरकारी वा निजी कृषि प्राविधिकद्वारा बीमा गरिएको बालीलाई गरिने चेकजाँचको विवरण :

.....

११) यस पूर्व चिया खेती किरा वा रोग बाहेक अन्य कारण बाट हानी-नोक्सानी भएको थियो ? यदि छ भने निम्न विवरण गर्नुहोस् :

वर्ष	नोक्सानीको कारण	नोक्सान भएको परिमाण	प्राप्त रकम

१२) यस पूर्व कुनै बीमा कम्पनीमा चिया खेतीको बीमा भएको भए सो बीमा कम्पनीको नाम उल्लेख गर्नुहोस् । बीमा भएको भए कति बीमाङ्ग बराबरको बीमा भएको हो ? उल्लेख गर्नुहोस्

बीमकको नाम	बीमाङ्ग रकम	प्राप्त दावी भुक्तानी रकम

१३) कुनै बैड्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीले उक्त चिया खेतीमा लगानी गरेको छ ? छ भने, उक्त बैड्क वा वित्त कम्पनी वा सहकारीको निम्न विवरण उल्लेख गर्नुहोस् :

नाम : .....

अञ्चल ..... जिल्ला ..... न.पा./गा.वि.स. ....

वडा नं. ..... टोल : ..... फोन नं : .....

लिएको ऋणको रकम : रु. ..... (अक्षरमा).....

म/हामीले माथि उल्लिखित चिया खेतीको बीमा ..... कम्पनी लिमिटेडसँग कम्पनीको सर्त बन्देज बमोजिम गर्न प्रस्ताव गर्दछौं । म/हामी माथि उल्लिखित प्रश्नहरूको उत्तर सत्य भएको, अलैचीखेती बारे यथार्थ ढड्गले वर्णन गरिएको व्यहोरा प्रत्याभूत गर्दछौं । मैले/हामीले बीमासँग सम्बन्धित कुनै पनि सूचना, विवरण वा तथ्य नलुकाएको र यही प्रस्ताव नै कम्पनी र म/हामी बीच हुने सम्झौताको आधार हुने कुरा घोषणा गर्दछौं ।

प्रस्तावकको

सही :

नाम :

मिति :

.....इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड  
काठमान्डौ, नेपाल  
कृषि प्राविधिकको प्रमाणपत्र

(प्रस्ताव फारम साथ संलग्न हुनु पर्ने)

- १) चिया खेती धनीको नाम : .....
- २) पुरा ठेगाना :  
प्रदेश ..... जिल्ला ..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा ..... वडा नं .....  
टोल : ..... फोन नं : ..... इमेल : .....
- ३) चिया खेती लगाइएको स्थानको विवरण/ठेगाना :  
प्रदेश ..... जिल्ला ..... महा/उपनगर/नगर/गा.पा ..... वडा नं .....  
टोल : ..... फोन नं : ..... इमेल : .....

- ४) बीमाको लागि प्रस्तावित चिया खेतीको विवरण :

क्र. सं.	जात	क्षेत्रफल	बोट (गाँज) मूल्य	बीमाङ्कन रकम
क)				
ख)				

- ५) चिया खेती बीमा योग्य अवस्थामा छ ?  
.....
- ६) चिया खेती कुनै रोग वा किराबाट प्रभावित छ ? यदि छ भने विवरण दिनुहोस् ?  
.....
- ७) चिया खेतीको पूर्वाधारहरूको अवस्थामा सन्तोषजनक छ ?  
.....
- ८) चिया खेतीको उचित रेखदेख गरिएको छ ?  
.....
- ९)
- १०) उक्त चिया खेतीको जोखिमलाई स्वीकार्न नमिले अरु कुनै जानकारी छ ? यदि छ भने त्यसको विवरण दिनुहोस् ।  
.....
- ११) तपाईं उक्त चिया खेतीको जोखिम स्वीकार गर्न कम्पनीलाई सुझाव दिन चाहनुहुन्छ ?  
.....

अनुसूचिमा उल्लिखित चिया खेतीको मैले ध्यानपूर्वक परीक्षण गरेँ । प्रस्तुत विवरण, मूल्य र उत्तरहरू मेरो जानकारीमा आएसम्म सही छन् भन्ने कुरा प्रमाणित गर्दछु ।

प्राविधिकको

नाम :

सही :

ठेगान :

मिति :

फोन/मोबाईल नं. :